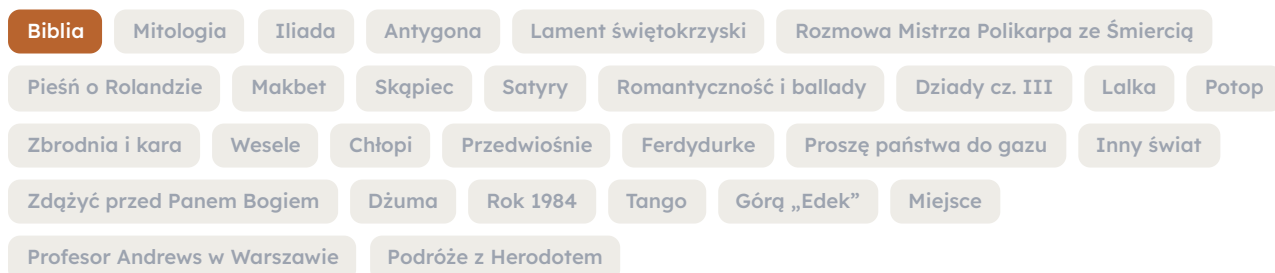

NIE KAŻ MU LICZYĆ · MATURA USTNA Z POLSKIEGO

Pytania jawne bez stresu

4 pytania CKE na maturę 2029, 2030 i 2031.
Do każdego karta-ściągą i wypowiedź wzorcowa.

Biblia

- Teza i mapa wypowiedzi z czasem mówienia
- 3 konteksty do wyboru i jak je powiązać
- Sceny-klucze, żeby uniknąć błędu kardynalnego
- Wypowiedź wzorcowa na ok. 4 minuty
- Pytania komisji, także o refleksję własną
- Okienka powtórek i zwroty na egzamin

PYTANIE

1

Biblia · Antyk

Dobro i zło – ich źródło i wpływ na losy człowieka.

POWTÓRKI

- ☐ 1. dzień
☐ 3. dzień
☐ 7. dzień
☐ przed maturą

Dobro i zło – ich źródło i wpływ na losy człowieka. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów Księgi Rodzaju. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

TEZA: POWIEDZ JĄ W PIERWSZEJ MINUCIE

Księga Rodzaju pokazuje, że świat stworzony przez Boga był dobry, a zło wchodzi do niego przez wolny wybór człowieka: nieposłuszeństwo, pychę i zazdrość. Zło niszczy ludzkie losy (wygnanie z raju, bratobójstwo), ale nie ma ostatniego słowa, bo dobro, jak w historii Józefa, potrafi je przemienić.

MAPA WYPOWIEDZI

ŁĄCZNIE OK. 3:27 MIN

● Wstęp 0:00–0:40	Księga Rodzaju odpowiada na pytanie, skąd na świecie zło. Odpowiedź jest zaskakująca: nie od Boga, lecz z wyboru człowieka.
● Argument 1 0:40–1:31	Źródło zła: Bóg stwarza świat i widzi, że jest dobry. Zakazuje jedzenia z drzewa poznania dobra i zła, a wąż kusi Ewę obietnicą, że ludzie będą jak Bóg. Adam i Ewa wybierają nieposłuszeństwo, ukrywają się i zostają wygnani z raju.
● Argument 2 1:31–2:20	Skutki zła: zło się rozprzestrzenia. Kain z zazdrości zabija Abela i pyta, czy jest stróżem swego brata. Losy ludzi naznacza wino. Ale w historii Józefa, sprzedanego przez braci, zło zostaje obrócone w dobro: Józef ratuje rodzinę i przebacza.
● Kontekst 2:20–2:54	Mit o Pandorze (Mitologia J. Parandowskiego): ciekawość kobiety otwiera puszkę, z której wylatują nieszczęścia, a na dnie zostaje nadzieja. Inne źródło zła, podobna nadzieja.
● Zakończenie 2:54–3:27	Według Księgi Rodzaju zło rodzi się z wyboru i niszczy losy, ale człowiek może też wybrać dobro, a przebaczenie przerywa łańcuch zła.

SŁOWA-KLUCZE DO NOTATKI

- świat „dobry” drzewo poznania dobra i zła
wąż i pokusa nieposłuszeństwo wygnanie z raju
Kain i Abel znamię Kaina Józef przebacza

UWAGA, PUŁAPKA

Zakaz dotyczy drzewa poznania dobra i zła (nie „drzewa życia”), a Biblia nie mówi, że to było jabłko, tylko „owoc”. Kain zabija Abela, nie odwrotnie.

KONTEKSTY DO WYBORU (WYBIERZ JEDEN)

MITOLOGICZNY **Mit o Pandorze (Mitologia J. Parandowskiego)**
Zło przychodzi na świat z puszek otwartej z ciekawości; na dnie zostaje nadzieja.

LITERACKI **„Makbet” – William Szekspir**
Zło jako wybór człowieka, który ulega pokusie i ambicji, a potem pociąga za sobą kolejne zbrodnie.

LITERACKI **„Dziady” cz. III – Adam Mickiewicz**
Walka dobra ze złem o duszę Konrada: pycha otwiera drogę złu, a pokora ratuje.

PYTANIA KOMISJI: PRZEĆWICZ ODPOWIEDŹ NA GŁOS

- Czy Bóg jest odpowiedzialny za zło, skoro dał człowiekowi wolność?**
Księga Rodzaju sugeruje, że wolność jest darem, a zło jej nadużyciem. Odpowiedzialność ponosi ten, kto wybiera.
- Dlaczego zło tak łatwo się rozprzestrzenia?**
Bo rodzi kolejne zło: nieposłuszeństwo prowadzi do wstydu i oskarżeń, zazdrość do zabójstwa. Przerywa je dopiero przebaczenie (Józef).
- Skąd twoim zdaniem bierze się zło we współczesnym świecie?**
Refleksja własna: pycha, zazdrość, chciwość, obojętność. Podaj przykład.

Wstęp

71 słów

Argument 1

89 słów

Argument 2

86 słów

Kontekst

60 słów

Zakończenie

58 słów

MOJA WERSJA: HASŁA, WŁASNY PRZYKŁAD, INNY KONTEKST